

## Sak 6 Vedtekter og reglementer: Revisjon

## Sak 7 Etske regler

### ***Notat til representantskapet om vurderinger gjort i forbindelse med innspill fra høringsinstansene***

#### **Kapittel 2 – NTFs representantskap**

##### **§ 6 Representantskapets sammensetning**

8 lokalforeninger har uttrykkelig uttalt seg om forslaget om reduksjon av antallet representanter. Av disse støtter 5 stykker forslaget. Økonomiske hensyn er begrunnelsen for at lokalforeningene gjennomgående støtter en reduksjon av representantskapet. 2 lokalforeninger er usikre/splittet. Noen av medlemmene er bekymret for at færre yngre medlemmer blir valgt til å representere foreningen hvis lokalforeningen får færre representanter mens andre er skeptisk til at spesialistforeningen får økt innflytelse på bekostning av lokalforeningenes representanter. Andre medlemmer mener derimot at en reduksjon vil være positivt fordi en tøffere konkurranse om plassene kan medføre at representantene som sendes er mer engasjerte. I tillegg vil færre deltakere kunne gjøre diskusjonen/behandlingen av sakene mer effektiv og dermed bidra til at representantskapet blir mer handlekraftig. Det er bare én lokalforening som ikke støtter forslaget om endret sammensetning med den begrunnelse at «å miste en stemme for små lokalforeninger betyr at de får enda mindre innflytelse».

En av lokalforeningene legger til grunn at den skisserte fordelingsnøkkelen er den enkleste og mest demokratiske, men ønsker likevel at også andre fordelingsnøkler skal vurderes. Prosjektgruppen har vurdert flere ulike fordelingsnøkler som kan benyttes for å redusere representantskapet;

1. 2 representanter per forening (offentlig og privat) og deretter 1 pr. 150 medlemmer
2. 2 representanter per forening (offentlig og privat) og deretter 1 pr. 200 medlemmer
3. 1 representant per forening og deretter etter Sainte-Laguës metode (proporsjonal representasjon, jf. valgordningen i Norge)
4. 1 representant per forening og 1 per 100 medlemmer opptil 500 medlemmer, og deretter 1 per 200 medlemmer
5. 1 representant per forening og deretter 1 pr. 150 medlemmer
6. 1 representant per forening 1 pr. 200 medlemmer

Av disse er den foreslåtte modellen den modellen i pkt. 5 som vil medføre minst endringer i den enkelte lokalforenings forholdsmessige innflytelse i representantskapet. Spesialistforeningene øker sin innflytelse mest (+ 1,95 %), mens Oslo tannlegeforening får størst reduksjon (-1,1 %). Utover dette øker 6 foreninger sin innflytelse; 2 med 0,09 %, 1 med 0,55 % og 3 med 0,83 %. De øvrige 14 foreningene reduserer sin innflytelse noe; 7 med 0,19 %, 1 med 0,37 % og 6 med 0,47 %. NTF Student øker sin innflytelse med 0,29 %. Med unntak av Oslo, som allerede har en forholdsmessig stor innflytelse i representantskapet, er endringene i innflytelse etter hovedstyrets vurdering såpass små

at de ikke bør være til hinder for å ta ut de i høringsbrevet skisserte fordelene ved å redusere størrelsen på representantskapet.

En lokalforening ønsker at pensjonistmedlemmene ikke skal telles med ved beregningen av antall medlemmer med den begrunnelse at foreningen primært er en organisasjon for yrkesaktive, og at det er disse som er mest engasjert i NTFs arbeid. Ingen andre høringsinstanser har gått inn for dette, og hovedstyret mener derfor at det ikke er naturlig å fremme dette som et nytt forslag for representantskapet. Etter en gjennomgang av medlemstallene som er lagt til grunn for årets representantskap har sekretariatet imidlertid funnet ut at Oslo, Bergen og Sør-Trøndelag vil miste én representant dersom pensjonistmedlemmene ikke telles med i forslaget til ny fordelingsnøkkel. De øvrige lokalforeningenes representasjon forblir uendret.

## **§ 8 Representantskapets oppgaver**

### ***Generelt om overflytting av oppgaver fra representantskapet til hovedstyret***

To lokalforeninger er bekymret for at overflytting av beslutningsmyndighet fra representantskapet til hovedstyret medfører at foreningsdemokratiet svekkes, og at NTF blir en mer toppstyrt organisasjon. Det vises i denne sammenheng til endringene i ordlyd vedr. budsjett og regnskap, og endrede rutiner ved fastsettelse av sted for landsmøtet.

Det er viktig å understreke at det ikke er forslått noen endringer i gjeldende vedtekter knyttet til regnskap og budsjett. Representantskapet møtes hvert annet år, mens godkjenning av NTFs regnskap er en oppgave som må utføres årlig. I tillegg er det hovedstyret og ikke representantskapet som er tillagt det løpende ansvaret for foreningens drift, og som derfor holdes ansvarlig for foreningens økonomi. Dette er bakgrunnen for at hovedstyret også etter dagens regler er den instans som godkjenner regnskapet. Når det gjelder oppgavefordelingen vedr. budsjettet og hvordan representantskapet rent faktisk kan påvirke dette vises det til saksfremlegget.

Når det gjelder fastsettelse av sted for NTFs landsmøte vises det til kommentarene til pkt. (16) nedenfor.

Utover nevnte oppgaver er det bare én oppgave som foreslås flyttet fra representantskapet til hovedstyret, og det er å godkjenne og vedta reglementer for de utvalgene som utfyller hovedstyrets virksomhet (dvs. NTFs sentrale forhandlings- og næringsutvalg, samt NTFs fag- og etterutdanningsutvalg). Representantskapet overtar på den annen side ansvaret for å vedta reglement for NTFs klagenemnd for kjeveortopediske saker.

Hovedstyret foreslår i tillegg en innholdsmessig ny bestemmelse som skal sette fokus på representantskapets viktige rolle som politikk-utformer, både når det gjelder standspolitiske spørsmål og overordnede strategiske valg for foreningen. Denne bestemmelsen er ment å underbygge representantskapets rolle som NTFs høyeste myndighet, og som det organ som gir veiledning og setter rammer for hovedstyrets virksomhet.

På bakgrunn av ovennevnte synes hovedstyret det er vanskelig å forstå at foreningen skulle bli mindre demokratisk som følge av de foreslåtte endringer i oppgavefordelingen mellom hovedstyret og representantskapet.

### ***Pkt. (8) om flertallskrav hvis man skal ta opp saker som ikke står på dagsordenen og vedtak i slike saker***

En høringsinstans foreslår at man også i disse tilfellene skal ha samme krav til kvalifisert flertall som ellers i vedtektene, dvs. 2/3 i stedet for 3/4 flertall. Hovedstyret er ikke enig i dette. Det å ta opp saker på dagsorden som ikke meldt inn på forhånd utgjør et unntak fra det viktige utgangspunktet om at medlemmene i god tid før møtet skal være kjent med hvilke saker som skal behandles/treffes

vedtak om av representantskapet. Sakene som står på dagsordenen, vil kunne påvirke hvem som engasjerer seg lokalt, og dermed også hvem som blir valgt til å delta på møtet. Bestemmelsen bør som hovedregel derfor bare gjelde formaliteter (f.eks. feil paragrafhenvisninger og andre «glipper»). Som nevnt i høringsbrevet kan det imidlertid være behov for en sikkerhetsventil dersom f.eks. en viktig politisk sak kommer opp mellom 15. oktober, som er fristen for utsending av sakslisten til møtet, og selve representantskapsmøtet som vanligvis er 1,5 måned senere. Det ble derfor forslått presisert at hjemmelen bare kan brukes i helt spesielle tilfeller. For å sikre at bestemmelsen kun blir brukt som en snever sikkerhetsventil, mener hovedstyret at flertallskravet bør være strengest mulig, dvs. krav om 3/4 flertall både for å sette saken på dagsorden og for å treffe vedtak i saken.

#### ***Pkt. (16) Plassering av landsmøtet***

Kun én lokalforening uttrykker motstand mot hovedstyrets forslag om å overføre myndigheten til å beslutte plassering av landsmøtet fra representantskapet til hovedstyret. Dette fordi de frykter at kun økonomiske hensyn blir vektet ved vurderingen av landsmøtets plassering slik at det sjeldnere blir landsmøte utenfor Oslo. Lokalforeningen mener at det er tilstrekkelig med en klausul om at hovedstyret har myndighet til å flytte landsmøtet ved ekstraordinære omstendigheter.

Hovedstyret viser til at det fremgår av forslaget at representantskapet fremdeles skal komme med innspill til hvor landsmøtene skal arrangeres og at hovedstyret må hensynta innspillene i beslutningsprosessen og også vurdere søknader fra lokalforeningene. Tatt i betraktning at hovedstyret må stå til ansvar for representantskapet for sin beslutning og også består av medlemmer fra ulike lokalforeninger, vil det etter hovedstyrets oppfatning ha formodningen mot seg at styret ikke vil ivareta medlemmenes ønske om at landsmøtet skal arrangeres i ulike deler av landet.

#### ***Pkt. (18) Oppsigelse av generalsekretær***

Én høringsinstans foreslår at hovedstyret må kunne gå til oppsigelse av generalsekretæren siden det er styret som ansetter vedkommende. Hovedstyret støtter ikke dette forslaget. At myndigheten til å gå til oppsigelse av generalsekretæren ligger hos representantskapet bidrar til å sikre generalsekretærens uavhengighet ift. hovedstyret. Hvis det skulle være påkrevet, kan styret suspendere generalsekretæren inntil lovlig representantskap kan innkalles og besette stillingen ved konstitusjon.

### **§ 11 Ekstraordinært representantskapsmøte**

I høringsrunden pekte ordførerkollegiet på behovet for å ha gode rutiner dersom et ekstraordinært representantskap i stedet for å møtes skal kunne behandle en sak skriftlig/elektronisk. Slike rutiner må sikre at det er mulig å etterprøve at alle de stemmeberettigede faktisk har mottatt saken og også avdekke hvilke representanter som eventuelt ikke har avlagt stemme. Hovedstyret er enig i at de nødvendige tekniske løsninger må være på plass for å sikre at disse punktene ivaretas og viser til at NTFs sekretariat er i en prosess for å få dette til.

#### **Reglement for NTFs representantskap § 9-2 pkt. 3.4 - Fullmakt**

Etter dagens regler kan fraværende representanter ikke gi andre representanter fullmakt til å stemme på sine vegne. I høringsrunden fremkom det forslag om at slik fullmakt bør kunne gis til ordfører. Ordfører har ikke stemmerett på representantskapet og hovedstyret støtter derfor ikke dette forslaget.

## Kapittel 3 – NTFs hovedstyre

### § 13 Rolle og sammensetning

#### **3. avsnitt – Representasjon fra offentlig og privat sektor**

Bare to høringsinstanser har uttalt seg om denne bestemmelsen; Sentralt forhandlingsutvalg (SF) og en av spesialistforeningene. SF mener på sin side at hovedstyret bør bestå av tre medlemmer fra hhv. privat og offentlig sektor, i tillegg til SNU og SF leder. Spesialistforeningen stiller derimot spørsmål ved om ikke sammensetningen av hovedstyret bør gjenspeile fordelingen av andelen medlemmer som jobber i offentlig og privat virksomhet.

Hovedstyret mener at hovedprinsippet om «beste person på post» så langt som mulig bør gjelde for sammensetningen av hovedstyret og ønsker at valgkomiteen skal stå mest mulig fritt i sin innstilling på hovedstyremedlemmer. Hovedstyret er imidlertid av den oppfatning at det kan være fornuftig å opprettholde kravet om at det skal være et minste antall medlemmer fra hhv. offentlig og privat sektor i hovedstyret, men støtter ikke at man skal båndlegge så mange som 8 av 9 hovedstyremedlemmer på denne måten.

## Kapittel 4 - Lokalforeninger, spesialistforeninger og NTF student

### § 18-3 Lokalforeningenes styre

Hovedstyret har foreslått at bestemmelsen om antall direkte valgte styremedlemmer fra offentlig sektor endres til en minimumsbestemmelse, dvs. at minst ett medlem av UTV eller én hovedtillitsvalgt skal ha plass i lokalforeningens styre. Det blir dermed opp til de tillitsvalgte i offentlig sektor, og ikke lokalforeningen, å vurdere om det er behov for mer enn én tillitsvalgt for å ivareta de informasjonshensyn som ligger bak bestemmelsen. Det er i høringsrunden stilt spørsmål ved om det bør være et øvre tak på hvor mange slike tillitsvalgte som skal ha krav på styreplass. Tatt i betraktning av at lokalforeningsstyret får hjemmel til å beslutte at de tillitsvalgte fra offentlig sektor bare får én stemme i styret, og at de tillitsvalgtes rolle kun er å orientere om sin virksomhet, har hovedstyret lagt til grunn at antall tillitsvalgte som møter på de enkelte styremøtene naturlig vil begrenses til det som er strengt tatt nødvendig og dermed ikke vil medføre praktiske problemer ift. at styrene blir altfor store.

### § 18-4 Lokalforeningenes oppgaver

#### ***Pkt. (9) Legge til rette for løpende dialog og informasjonsutveksling med NTFs fag- og etterutdanningsutvalg i forbindelse med utviklingen av NTFs kurstilbud lokalt***

En lokalforening ønsker at det skal inntas i vedtektene at opplæring av tillitsvalgte via lokalforeningene skal skje med økonomiske støtte fra NTF. Hovedstyret støtter ikke dette forslaget og viser til at NTF sentralt allerede arrangerer kurs for tillitsvalgte sentralt og også har et stående tilbud om kostnadsfritt å bidra med foredragsholdere fra sekretariatet innen en rekke emner.

### § 21-1 Fremleggelse av representantskapsakene for medlemmene

I høringsrunden fremkom et innspill om at det burde presiseres i denne bestemmelsen at medlemmer i lokalforeningen som har rett til å fremsette endringsforslag på lokalforeningsmøter, må være fysisk til stede på møtet og argumentere for sitt forslag. Hovedstyret mener at bestemmelsen uansett må tolkes på denne måten, og at det derfor ikke er behov for å presisere dette.

## **Kapittel 7 – NTFs øvrige faste utvalg, råd og komiteer, inkl. reglementer**

### **§ 29 NTFs fag- og etterutdanningsutvalg og utvalgets reglement**

Fagnemnda ønsker en presisering i reglementets pkt. 2.2 om at maks tre representanter kan skiftes ut ved hvert valg. Hovedstyret har tidligere vurdert hensiktsmessigheten av rullerende valg og mener at det ikke er tilrådelig å forutsette at tillitsvalgte kan sitte i to påfølgende perioder. I motsetning til fagnemnda mener hovedstyret at det er tilstrekkelig at valgkomiteen arbeider for å ivareta kontinuiteten i organene.

### **§ 30 NTFs etikkråd og rådets reglement**

#### ***Hvem som skal være ansvarlig saksbehandler for rådet***

Etisk råd ønsker at det presiseres i reglementet at rådets sekretær skal være jurist. I gjeldende regelverk er dette et ubetinget krav. Dette begrunnes med at det er vedkommende som skal utforme vedtak etter NTFs etiske regelverk (som i ytterste konsekvens kan lede til eksklusjon av medlemmer) og tolke regelverket og forholdet til lovgivningen. Etisk råd viser til at dette er et krevende arbeid som forutsetter god lovkunnskap. For en ikke-jurist vil det i mange tilfeller også være vanskelig å vite hvilke forhold som er dekket av lovgivningen, hvilke forhold som er dekket av de etiske reglene, og spesielt skjæringspunktet mellom disse.

Hovedstyret er ikke uenig i at det kan være viktig at den av sekretariatets ansatte som er ansvarlig saksbehandler for rådet har juridisk kompetanse, men mener at det ikke bør reguleres i et regelverk som vedtas av representantskapet hvordan ressursene i NTFs sekretariat skal benyttes. Det må være generalsekretærens ansvar å fordele de til enhver tid tilgjengelige ressurser i sekretariatet på best mulig måte. Hovedstyret mener derfor at det heller ikke er nødvendig å innta bestemmelser som legger føringer på generalsekretærens bruk av sekretariatets ressurser i det nye reglementet for NTFs administrasjon (sekretariatet og generalsekretæren). Reglement for NTFs administrasjon er foreslått vedtatt av Hovedstyret.

#### ***Komiteens arbeid - Involvering i HS' og fagnemndas arbeid***

Etisk råd mener at det er behov for uttrykkelige rutiner som beskriver hvordan rådet skal involveres i hovedstyrets og fagnemndens arbeid for å sikre rådet innflytelse. Det vises til at rådet er foreningens sakkyndige organ i spørsmål som gjelder tannlegeetikk, men at det likevel i liten grad har blitt involvert og hørt av hovedstyret og fagnemnden bl.a. ved utviklingen av kurs.

Hovedstyret legger til grunn at bestemmelsen om plikt til involvering av NTFs organer som nå er inntatt i listen over hovedstyrets oppgaver utgjør en uttrykkelig (og tilstrekkelig) oppfordring til at det utarbeides slike rutiner som etterspørres.

### **§ 31 NTFs kontrollkomité og komiteens reglement**

#### ***Utvalgets størrelse***

Kontrollkomiteen mener at det ikke er behov for å utvide komiteen med to medlemmer. De mener at en utvidelse ikke nødvendigvis innebærer en styrking av komiteen, og at ansvaret kan lett utvannes og føre til mindre engasjement hos den enkelte. Hovedstyret opprettholder imidlertid forslaget om endring i komiteens størrelse.

#### ***Medlemmenes kompetanse***

Komiteen mener at dens medlemmer også bør ha opparbeidet seg god forståelse og kompetanse om økonomi/regnskap, fordi komiteen skal vurdere foreningens økonomi, budsjett og årsregnskap og avgi rapport om regnskapet til representantskapet. Hovedstyret støtter ikke forslaget om å innta

uttrykkelig krav om dette i reglementet, og mener at det er naturlig at valgkomiteen i sin innstilling legger vekt på å foreslå kandidater som har tilstrekkelig kompetanse til å utføre oppgavene som tilligger komiteen.

### ***Saksbehandlerfunksjonen***

Kontrollkomiteen ønsker at økonomisjefen fortsatt skal inneha funksjonen som ansvarlig saksbehandler (tidligere: sekretær) og mener at det er svært uheldig dersom økonomisjefen ikke skal ha denne oppgaven. Komitemedlemmene viser til at økonomisjefens rolle i komiteen har vært både nødvendig og uvurderlig.

Hovedstyret viser til det som er sagt foran om at det må være generalsekretærens ansvar å fordele de til enhver tid tilgjengelige ressurser i sekretariatet på best mulig måte, og at slike forhold derfor ikke bør reguleres i foreningens vedtekter. Hovedstyret viser for øvrig til at det i foreslått reglement for kontrollkomiteen står at økonomisjefen er forpliktet til å delta på komitemøter når komiteen ønsker det.

## **§ 33 NTFs redaksjonskomité og komiteens reglement**

### ***Utvalgets størrelse***

Redaksjonskomiteen mener at 5 ordinære medlemmer synes i meste laget. Komiteen ønsket kun en økning til 4 + 2 varamedlemmer for å muliggjøre deltagelse fra læresteder, private og offentlige ansatte. Komiteen mener i tillegg at det neppe er behov for nestleder med tanke på komiteens arbeidsoppgaver. Hittil har komiteen ikke hatt noen nestleder. Hovedstyret opprettholder imidlertid forslaget om endring i komiteens størrelse. Hovedstyret mener også at redaksjonskomiteen bør ha en nestleder som trer inn i leders sted ved sykdom eller annet forfall.

## **Kapittel 8 - NTFs klagenemnder, inkl. reglementet**

### ***Spesialistforeningenes rolle ved håndhevingen av NTFs etiske regler***

En høringsinstans mener at etikkrådet bør samarbeide med spesialistforeningene mht. håndhevingen av de etiske reglene.

Det er lokalforeningene og Etisk råd som har ansvaret for håndhevingen av de etiske reglene. Spesialistforeningene har ingen rolle i denne sammenheng. Saker skal som utgangspunkt alltid sendes til lokalforeningen som første instans. Hovedstyret ønsker å opprettholde dette. Hovedstyret foreslår imidlertid at klagenemndsreglementet endres slik at nemndene skal kunne oversende saker som gjelder overtredelse av NTFs etiske regler, til lokalforeningens styre for vurdering, ikke bare orientere pasientene om denne muligheten.

### ***Reglementet pkt. 3.1***

#### ***Sammensetning og valg av lokalforeningenes klagenemnder***

En av høringsinstansene mener at det bør stilles krav om at alle klagenemndene bør ha representanter både fra offentlig og privat sektor. Hovedstyret mener at det ikke er behov for å oppstille et slikt krav. Det er den lokale valgkomiteens ansvar å lage en best mulig innstilling ut fra de kandidatene som er tilgjengelige. I tillegg håndterer klagenemndene hovedsakelig klager på privatpraktiserende tannleger, fordi klager på offentlig ansatte tannleger gjerne sendes til arbeidsgiver.

### ***Reglementet pkt. 6.2***

#### ***Saksbehandling ved behandling i NTFs klagenemnd for kjeveortopediske saker***

Når en klage over kjeveortopedisk behandling foreligger, skal lokalforeningens klagenemnd oversende den for behandling til NTFs klagenemnd for kjeveortopediske saker. Kjeveortopedisk forening mener at nødvendig dokumentasjon bør innhentes av den lokale klagenemnden før oversendelse til kjeveortopedinemnda. Hovedstyret har derimot lagt til grunn at det er naturlig at hele klagebehandlingen foretas av kjeveortopedinemnda og har ikke foreslått endringer i reglementet i tråd med forslaget fra kjeveortopedisk forening.

## **Kapittel 11- Medlemsforhold**

### **§ 40-2 Pensjonistmedlemmer**

Én lokalforening mener at pensjonistmedlemmene bør regnes som passive medlemmer (uten rett til rådgivning, stemmerett eller valgbarhet), alternativt ikke være valgbar til alle verv. Det vises i denne sammenheng til at det synes rart at ikke-yrkesaktive medlemmer skal ha full stemmerett og være valgbar til alle verv i foreningen. Videre at NTF er en fagforening som i hovedsak knytter til seg yrkesaktive medlemmer. Det kan i denne sammenheng nevnes at enkelte lokalforeninger oppnevner pensjonister bare til verv som ikke gir mulighet til påvirkning på åpenbare yrkesaktive forhold (jf. hederstegnutvalg, museumskomité mv.) og i liten grad lar pensjonister delta på representantskapet. Dette ut fra en tanke om at man foretrekker at vervene fylles av yrkesaktive tannleger som selv vil/kan bli påvirket av evt. endringer som gjennomføres. Basert på dette isolerte innspillet finner hovedstyret ikke grunn til å foreslå endringer i medlemskategorien «pensjonistmedlemmer».

Det vises i denne sammenheng også til det tidligere omtalte innspillet om at pensjonistmedlemmer ikke bør telle med ved beregning av lokalforeningens representasjon på representantskapet, jf. under § 6 om Representantskapets sammensetning.

### **§ 41-3 Lokalforeningenes medlemskontingent**

Flere lokalforeninger ønsker at NTFs sekretariat foretar kollektiv innkreving av lokalforeningskontingent og medlemskontingent for NTF sentralt.

Både NTF og lokal- og spesialistforeningene er registrert som selvstendige juridiske enheter og har ingen juridiske og/eller innberetningspliktige bindinger. NTF har dermed ikke uten videre hjemmel for å fakturere på vegne av lokalforeningene sammen med NTFs kontingent. Det vil trolig kunne være mulig for NTF å fakturere for en samlet kontingent og deretter yte driftstilskudd til lokalforeningene, men dette krever en nærmere utredning. Som følge av region- og kommunereformen må NTF i neste representantskapsperiode foreta en større utredning av foreningens organisering og struktur. Hovedstyret mener at det er naturlig å knytte spørsmålet om fakturering av medlemskontingenten opp mot dette arbeidet.

Hovedstyret har imidlertid bedt sekretariatet om å utarbeide forslag til veileder og rutiner for regnskap og fakturering for lokalforeningene, samt vurdere om NTF bør inngå en avtale med et regnskapsbyrå om rabatterte regnskapstjenester til NTFs lokalforeninger.

### **§ 44-1 Fastsettelse av medlemskontingent**

I høringsrunden fremkom innspill fra én lokalforening om at maksimalsatsen for lokalforeningskontingenten bør økes fra 10 % til 15 % av ordinær kontingent. Hovedstyret støtter ikke dette. I dag er det store forskjeller fra lokalforening til lokalforening når det gjelder kontingentens størrelse. Ingen lokalforeninger har i dag en kontingent som utgjør mer enn 10 %. Tatt i betraktning at det er obligatorisk å være medlem av en lokalforening, mener hovedstyret at taket bør være mest mulig i tråd med nivået slik det er i dag og ikke økes ytterligere.